HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

BLEYENBURGSTRAAT 1, UTRECHT

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

VERSCHIJNT PERIODIEK · ABONNEMENTSPRIJS fl. 3.– PER JAAR

Bij publicatie van gegevens, welke de Persdienst uit andere bladen heeft overgenomen, dient de oorspronkelijke bron te worden vermeld. – Postgiro No 304960 t.n.v. HUMANISTISCH VERBOND te UTRECHT – Telefoon K 3400-10163

OKTOBER 1956 5e Jaargang Nr. 7.

I N H O U D S O P G A V E.

I. HUMANISTISCH VERBOND.

a.	Topkaderconferentie	Blz. 80
b.	Orgaan voor gemeenschapsbestuurders	" 80
c.	Nieuwe brochure "Echt en onecht in geloof en ongeloof"	" 80
d.	Cursus voor jonge mensen.	" 80/81
e.	Filosofische rubriek in "Mens en Wereld"	" 81
f.	Discussie Openbare School in Kortehemmen	" 81
g.	Landdag Socrates over Openbare School	" 81
h.	Stichting De Ark	" 81/82

HUMANITAS , VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG.

a.	Nieuwe afdeling	" 82
b.	Benoemingen	" 82
c.	Verslag gang van zaken bij weigering subsidies in Eindhoven	" 82/83/84

HUMANISTISCHE JONGEREN GEMEENSCHAP.

a.	Nieuwe afdeling	" 84
b.	Verslag gespreksweekend	" 85
c.	Plannen voor andere weekenden	" 85

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING.

a.	Verslag districts-propagandaweekenden	" 85
b.	Gemengd nieuws	" 85

STUDENTEN VERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG.

Samenwerking met andere studentenverenigingen " 85/86

HUMANISTISCH THUISFRONT.

Enkele mededelingen over subsidie-verlening " 86

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID.

Gemengd nieuws " 86

RADIOLEZINGEN IN SEPTEMBER-OKTOBER. " 87

INTERNATIONAAL LITERATUUR-OVERZICHT. " 87

-o-

II. VAN ALLE KANTEN.

Humanistische geestelijke verzorging als onderwerp van gesprek.
(De Vrijdenker over een bespreking in Zijn en Zorg) Blz. 88

Namen van Humanistische instellingen becritiseerd.
(De Leeuwarder Courant) " 89
(Nieuwe Haagse Courant over stukje in Kerk en Wereld) " 89/90

Dr. Noordenbos over Humanisme en Vrijdenkersbeweging
(De Telegraaf) " 90

Ds. H.J. Baden over Humanisme.
(Haagse Courant) " 90

Ds. Kalff over het Humanisme.
(Nieuwe Drentsche Courant) " 90/91

Ds. de de Jong over het Humanisme.
(Nieuwe Apeldoornse Courant) " 91

Gemeenteraad Oudewater over subsidie Thuisfront.
(Rijn en Gouwe) " 92

Gemeenteraad Eemnes over subsidie Thuisfront.
(Gooi en Eemlander) " 92

-o-

C O R R E C T I E

Door een abuis werd het vorige nummer van de Humanistische Documentatiedienst, september j.l., evenals het augustus-nummer van Nr. 5 voorzien. Dit moest zijn Nr.6.
De paginering van het laatste nummer moest 70 tot en met 77 zijn.
Onze excuses voor deze fout.

==========

HUMANISTISCH VERBOND.

HUMANISTISCH VERBOND.

Topkaderconferentie.

Op 22 en 23 september j.l. werd een goed bezochte Topkaderconferentie gehouden op De Ark te Nunspeet.

Zaterdagsmiddags sprak de Bondvoorzitter, Dr.J.P. van Praag over het internationale Humanisme. Daartoe was alle reden, nu in juli 1957 het Tweede Internationale Congres te Londen zal worden gehouden. De onderwerpen van dit Congres zijn:

a. Levensovertuiging. Bij de behandeling van dit onderwerp zal men trachten te formuleren welke inzichten de Humanisten over de gehele wereld, bij al hun verscheidenheid in opvattingen, binden.
b. Persoonlijk leven. Hierbij zal de vraag aan de orde komen welke richtlijnen en welke steun, het Humanisme aan zijn aanhangers biedt.
c. Maatschappelijk leven. Voor het Westen zal dit punt voornamelijk neerkomen op de vraag hoe geestelijk leven in verantwoordelijkheid in tijden van materiële welvaart kan worden bevorderd. Voor het Oosten staat bij dit punt het probleem van de onder-ontwikkelde gebieden en de verantwoordelijkheid van het Westen daarbij, op het program.

Tenslotte zal nog gesproken worden over organisatieproblemen. Welk organisatietype is bij uitstek geschikt voor de Humanistische gemeenschap? Dr. van Praag deelde in zijn rede mee, dat de Humanistische Stichting Socrates op 18 en 19 mei een conferentie zal wijden aan dezelfde vragen, teneinde de leden van het Verbond die niet naar Londen kunnen gaan, te laten deelhebben aan het gesprek over deze onderwerpen.
Zaterdagavond hield de Verbondssecretaris, W. Coenders een inleiding over een werkplan voor het Verbond.
De zondag werd besteed aan een algemene discussie over de taak van de Gemeenschapsfunctionarissen.

Orgaan voor Gemeenschapsbestuurders.

Het Verbond geeft met ingang van 15 september j.l. een orgaan voor gemeenschapsbestuurders uit, dat de naam: "De Gemeenschap" draagt. Natuurlijk ontvingen voordien de Gemeenschapsbesturen ook tal van mededelingen en inlichtingen. Deze werden per circulaire en nieuwsbrieven gedaan. Thans worden al deze mededelingen geconcentreerd in een periodiek orgaan, waarin de bestuurders bovendien zelf allerlei problemen aan de orde kunnen stellen en bediscussiëren. Het is de bedoeling het orgaan eenmaal per twee maanden te laten verschijnen.

Nieuwe brochure.

Een nieuwe uitgave van het Humanistisch Verbond is van de pers gekomen. Het is "Echt en onecht in geloof en ongeloof" door Prof. Dr. T.T. ten Have. De brochure is een overdruk van een artikel dat verschenen is in "Rekenschap", het wetenschappelijk en cultureel tijdschrift van de Stichting Socrates. De schrijver van de brochure heeft de stelling van Prof. Rümke, opgenomen in zijn boek "Karakter en aanleg in verband met geloof en ongeloof", dat ongeloof zou voortkomen uit een ontwikkelingsstoornis, als een uitdaging aanvaard. De schrijver beredeneert in zijn brochure, dat zowel geloof als ongeloof echt of onecht kunnen zijn en dat lang niet alle ongeloof behoeft voort te komen uit een ontwikkelingsstoornis. De brochure is speciaal voor de enigszins in het filosofische denken geschoolde lezer bijzonder interessante lectuur.

Cursus voor jonge mensen.

Vele Humanisten zitten met het probleem, dat zij hun kinderen graag enige kennis zouden willen bijbrengen van de grote godsdiensten, met name ook van het Christendom, maar dat er zo weinig gelegenheid bestaat, dit te doen geschieden in een voor de Humanist aanvaardbare sfeer. De Gemeenschap Den Haag tracht nu in deze leemte te voorzien door een speciale cursus voor jonge mensen, welke wordt geleid door de Oud-rector van het Grotius Lyceum, Dr. D.H. Prins. In de cursus zullen de voornaamste vormen van godsdienstig leven worden behandeld. Naast het Christendom dus ook

andere grote godsdiensten. Ook buitengodsdienstige invloeden, die onze huidige wijze van denken en leven hebben gevormd, komen aan de orde, terwijl binnen de grenzen van het Christendom ook aandacht zal worden geschonken aan die stromingen welke als ketters zijn uitgebannen, doch niettemin het geestelijk leven hebben beïnvloed.

Filosofische rubriek in "Mens en Wereld".

Het orgaan van het Humanistisch Verbond "Mens en Wereld", heeft een nieuwe rubriek geopend, die filosofische discussierubriek is gedoopt. Dr. Prins verzorgt deze rubriek. Dr. Prins zal de inzendingen schiften en voorzover nodig de inzenders trachten bij te staan bij de formulering van hun gedachten. De rubriek is een poging ook niet filosofisch geschoolde mensen op verantwoord niveau over belangrijke levensvragen met elkaar te laten discussiëren.

Discussie Openbare School.

De Gemeenschap Groningen van het H.V. en de Arbeiders Gemeenschap der Woodbrokers organiseren tezamen een weekend in het conferentiehuis der Woodbrokers te Kortchemmen over het onderwerp: "Wat willen Christenen en Humanisten met de Openbare School. Sprekers: Dr. Stellinga en E.M. Buter. Leiding: Ds. S. Bijleveld, D. Dijkstra en Mej. S. Gorter.
Het weekend wordt gehouden op 13 en 14 oktober a.s.

Socrates over Openbare School.

De Humanistische Stichting Socrates heeft haar vijfde landdag eveneens gewijd aan de openbare school. De landdag wordt gehouden op 4 november in de Internationale School voor Wijsbegeerte te Amersfoort. De agenda is als volgt samengesteld:

DE HUMANIST EN HET OPENBARE ONDERWIJS.

Leiding: Prof. Dr. G. Stuiveling.

Programma:

10.30 uur	Opening.
10.45 uur	Inleiding Dr. J.C. Brandt Corstius: De Idee van het Openbare Onderwijs.
11.45 uur	Koffie.
12.00 uur	Inleiding Mr.H.B.J. Waslander: Godsdienstonderwijs en Geestelijke Vorming.
13.00 uur	Lunch.
14.00 uur	Discussie (eventueel in secties).
15.00 uur	Thee.
15.15 uur	Discussie.
16.15 uur	Sluitingswoord.

Stichting De Ark.

Meermalen hebben wij het conferentie-oord van het Humanistisch Verbond, De Ark, in dit orgaan genoemd, meestal als de plaats waar verschillende conferenties en kampen worden gehouden. Het zal U wellicht interesseren te vernemen hoe die Ark eigenlijk werkt. Laten wij eens een enkele maal wat cijfers presenteren, zij spreken vaak een duidelijker taal dan woorden. Het volgende overzichtje ontvingen wij van de leiding van de Ark:

Sinds mei 1952 bezit het Humanistisch Verbond een eigen vacantie- en conferentieoord, dat op een fraai punt nabij Nunspeet is gelegen. Duizenden hebben in "DE ARK" prettige dagen doorgebracht, hetzij als vacantieganger, hetzij als deelnemer aan een conferentie, cursus, o.i.d. Behalve uiteraard vele leden van het H.V. zijn ook vele niet-humanisten en niet-humanistische organisaties te gast geweest in De Ark (iedereen is er van harte welkom!).

Bij gelegenheid zullen wij U over het huis en zijn mogelijkheden nog eens nader inlichten. Deze keer volstaan wij er mee, U enkele gegevens voor te leggen over het - voor de Ark althans - bijna afgelopen jaar (de periode 1 oktober - 31 december moest geschat worden, maar dat kon vrij nauwkeurig, omdat de afspraken reeds vastliggen).

Ter oriëntatie delen wij nog mede, dat de capaciteit, verdeeld over kamers, 86 bedden bedraagt en dat er nog een jeugd-afdeling is met 64 bedden (deze afdeling is alleen van mei tot september in gebruik).

Aantal deelnemers aan door humanistische organisaties belegde bijeenkomsten (voor militairen, huisvrouwen, bejaarden, gezinnen, jongeren, vakbondsleiders, kader, enz.)	611
plus deelnemers aan Paas-, Pinkster- en Kerstkampen	210
plus pensiongasten	396
	1217
Aantal deelnemers aan conferenties, vacantie-uitstapjes, studiedagen, enz. (niet georganiseerd door Humanistische verenigingen)	408
Aantal deelnemers aan school-studieweken	313
(Jeugdgebouw) Aantal deelnemers aan de Ark-kinderkampen (gemiddelde duur van het verblijf twee weken).	184
(Jeugdgebouw) Aantal deelnemers aan schoolreisjes	580
Totaal aantal gasten 1956	2702

Aantal overnachtingen per maand:

januari	275
februari	155
maart	149
april	467
mei	1460
juni	2047
juli	3402
augustus	3783
september	714
1 okt. - 31 dec.	1269
Totaal 1956 :	13721

HUMANITAS, VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG.

Nieuwe Afdeling.

In september werd de afdeling Meppel opgericht. Secretaris is: H. Mink, Ceintuurbaan 60-a, Meppel.

Bij het Centraal Bureau werd Mejuffrouw A. Schaapman aangesteld als secretaresse voor de sub-secties voogdij- en kinderhuiswerk. De afdeling Den Haag stelde Mejuffrouw E. Fokker aan als maatschappelijk werkster.

Weigering subsidie Eindhoven.

Wij laten hieronder volgen een zakelijk verslag van de gang van zaken bij de beide subsidie-aanvragen van Humanitas te Eindhoven.

In 1952 en 1953 werd door Humanitas ten behoeve van het algemeen maatschappelijk werk in de provincie Noord-Brabant bij de verschillende gemeentebesturen een subsidie-aanvraag ingediend o.a. te Eindhoven, en voor deze twee jaren werd aan Humanitas door het gemeentebestuur van Eindhoven een bedrag toegekend van *f*.1.000.--.

Op de subsidie-aanvraag voor het jaar 1954 werd door het gemeentebestuur van Eindhoven gereageerd met een brief, gedateerd 26 februari 1954, waarvan hieronder de van belang zijnde passages volgen:

> "Wij menen, dat het niet op de weg behoort te liggen van een Overheid, welke een positief-christelijke levensbeschouwing aan haar bestuursarbeid in een overwegend Katholieke Gemeente ten grondslag legt, om een maatschappelijk werk te subsidiëren, waarvan de officiële leiding inmiddels uitgesproken

heeft deze grondslag niet te aanvaarden. Daarbij komt, dat ons College bezwaar zou moeten maken tegen een z.i. ongemotiveerde gelijkstelling van die bevolkingsgroep, waarover Uw vereniging haar zorg zou willen uitstrekken, met de z.g. onkerkelijken.
Naar onze overtuiging zou het arbeidsveld Uwer Vereniging met een dergelijke aanduiding niet juist zijn bepaald.
Overigens is in de afgelopen jaren gebleken, dat de werkzaamheden van Uw vereniging zich niet beperken tot de onkerkelijken, doch zich mede uitstrekken over andere groepen, een omstandigheid, die - ware deze in 1952 bekend geweest - toén reeds tot een ander standpunt ten opzichte van de toenmalige aanvrage zou hebben geleid."

Een afwijzend prae-advies van B.en W. had tot gevolg dat de subsidieaanvraag door de Raad werd verworpen.

Een zelfde lot was de aanvraag voor het jaar 1955 beschoren. Echter bleek bij de discussies in de Raad, dat er een mogelijkheid open bleef dat er het volgend jaar op gunstige wijze zou worden gereageerd. Dit is echter niet het geval geweest, hetgeen mocht blijken uit het praeadvies, dat B. en W. aan de Gemeenteraad uitbrachten, naar aanleiding van de aanvraag voor 1956 en waarvan wij hier wederom de belangrijkste passages laten volgen, zoals die werden gepubliceerd in de Nieuwe Rott. Courant van 12 april j.l.

"Wij hebben ons omtrent deze aangelegenheid andermaal ernstig beraden. Het wil ons voorkomen, dat het geen praktisch nut kan hebben de vraag, of het gewenst en verantwoord is aan verzoekster subsidie te verlenen - gezien het vrij recente en welhaast uitputtende debat daaromtrent - thans nogmaals in dit college van de principiële en theoretische kant uit, te benaderen.
Wij kunnen slechts herhalen hetgeen wij bij vorige gelegenheden duidelijk hebben gesteld en toegelicht, dat van de plaatselijke overheid, wier beleid in het algemeen op positief-christelijke grondslag is gegrondvest, bezwaarlijk kan worden verwacht, dat zij door middel van - uiteraard onverplichte - subsidiëring een maatschappelijk streven zou erkennen en bevorderen, dat deze grondslag principieel en stellig afwijst. Dat deze opvatting ons respect voor de menslievende intenties van hen, die dit maatschappelijk werk voorstaan en uitoefenen, intact laat, hebben wij evenzeer bij herhaling betoogd.
Welnu, de betekenis, welke verzoekster nu op dit moment voor onze plaatselijke gemeenschap heeft en evenzo de betekenis, die ze - naar onze mening - in de naaste toekomst voor deze gemeenschap zal hebben, in ogenschouw nemend, menen wij, dat er geen termen aanwezig zijn om tot subsidiëring over te gaan. Haar ledental en de tot nu toe ontwikkelde activiteiten rechtvaardigen o.i. niet het beschikbaar stellen van gemeentegelden. Het ligt in het algemeen naar onze overtuiging niet op de weg van de gemeentelijke overheid, een organisatie, die voor haar gebied van geen praktische betekenis is, te subsidiëren.
Dit te minder, indien de overheid niet overtuigd is van de noodzakelijkheid en nuttigheid van het werk. De betrokken organisatie zou primair moeten steunen op een betekenende groep van de lokale samenleving. In het onderhavige geval kan dit laatste niet worden gezegd."

Op 4 juni 1956 heeft het bestuur van de Stichting Humanitas in Eindhoven, waarbij het gezinsverzorgingswerk is ondergebracht, zich met een brief tot de Raad van de Gemeente gericht met het verzoek ten behoeve van het gezinsverzorgingswerk dat door deze Stichting op 1 april

1956 was aangevangen, een subsidie te verlenen gelijk aan dat welke ook aan het Hervormd en Katholiek gezinsverzorgingswerk in de gemeente Eindhoven wordt toegekend.

Deze aanvraag is behandeld in de raadszitting van 25 juni j.l., waarbij een voorstel in behandeling kwam van K.V.P.-zijde om deze aanvraag ter afdoening in handen te stellen van B. en W., daarbij rekening houdende met het feit dat de Raad zich reeds eerder had uitgesproken over de kwestie van subsidieverlening aan Humanitas.

Dit voorstel kwam er dus op neer dat B. en W. ook deze subsidie voor de gezinsverzorging in overeenstemming met de wensen van de Raad zou moeten afwijzen.

Dit voorstel behaalde - volgens een verslag in het Eindhovens Dagblad van 26 juni slechts een meerderheid van 3 stemmen, waaruit moet worden opgemaakt dat in dit geval het grootste deel, zo niet alle leden van de Prot. Christelijke fracties hebben tegen gestemd.

Een voorstel van de zijde van de P.v.d.A. om deze aanvraag aan te houden tot na een discussie buiten het politieke vlak, die klaarblijkelijk in het voornemen lag, werd afgewezen. Ten vervolge hierop ontving het bestuur van de Stichting Humanitas in Eindhoven op 23 augustus '56 een schrijven van B. en W. van de volgende inhoud:

> "Wij hebben de eer U mede te delen, dat de Raad dezer gemeente in zijn vergadering van 25 juni j.l. heeft besloten Uw verzoek van 4 juni j.l. om subsidie uit de gemeentekas ter afdoening in handen van ons College te stellen.
> Gevolg gevend aan het verlangen van de Raad, hebben wij ons over Uw verzoek beraden.
> De conclusie van dit beraad is, dat er naar onze mening geen termen aanwezig zijn om subsidiëring van Uw Stichting te bevorderen."

Subsidieregeling Gezinsverzorging.

Als regel wordt door Rijk en Gemeente ieder voor 25% gesubsidieerd in de kosten van salaris, sociale lasten en apparaatskosten van de gezinsverzorging, met dien verstande echter, dat slechts subsidie wordt uitgekeerd over het werkelijke aantal verzorgings- resp. hulpdagen.

In de subsidie-voorwaarden van het Rijk staat vermeld dat van het Rijk slechts dan subsidie te verwachten is als de gemeente bereid is een gelijk of, indien bijzondere omstandigheden daartoe nopen, een hoger percentage bij te dragen.

Zoals uit het schrijven van B. en W. van 29 augustus 1956 bleek gaan B. en W. niet in op de vraag waarom zij geen termen aanwezig achten tot subsidiëring. Gezien echter de argumentatie die bij vorige gelegenheden, n.l. bij de behandeling van de subsidie-aanvraag voor het algemeen maatschappelijk werk naar voren werd gebracht, mogen wij aannemen dat dit ook hier van toepassing is. Echter dient te worden vastgesteld, dat van de twee argumenten nl. 1 - de levensbeschouwelijke bezwaren en
2 - het niet bestaan van een behoefte,
de tweede bij het gezinsverzorgingswerk automatisch vervalt, aangezien de gemeente slechts behoeft te subsidiëren in de kosten van de werkelijk verleende verzorgingsdagen, m.a.w. nadat de behoefte aan dit werk duidelijk aan de dag is getreden.

Wij tekenen hierbij nog aan dat in geen enkele andere overwegend katholieke gemeente in de laatste tijd het subsidie voor het gezinsverzorgingswerk aan Humanitas werd geweigerd; zowel b.v. in Heerlen als in Nijmegen wordt voor dit werk aan Humanitas subsidie voor dit werk verleend.

-o-

HUMANISTISCHE JONGEREN GEMEENSCHAP.

Twee september werd in Twente een nieuwe gemeenschap van de HJG gesticht met 18 leden. Secretriaat: Hannie Eising, Ketelstraat 13, Hengelo (O). Omstreeks diezelfde tijd gaf de HJG Groningen de geest bij gebrek aan "nieuw bloed". De 5 overgebleven leden zagen geen nieuwe mogelijkheden meer.

Twee en twintig en drie en twintig september j.l. werd door de HJG een gespreksweekend georganiseerd in het kader van de z.g. "interne versterking" onder de titel "Hoe zeggen wij het elkaar" Hieraan namen twee (kader)leden van iedere gemeenschap deel. Aan dit weekend lag ten grondslag de gedachte dat het gesprek over het humanisme zo vaak stokt omdat men wel allerlei vage en weinig zeggende frasen bij de hand heeft, maar niet in staat is iets te zeggen over de werkelijke betekenis van het humanisme voor ons eigen dagelijks leven. De commissie uit het hoofdbestuur, die tezamen met de gespreksleider, de Heer J. Doets uit Arnhem, dit weekend voorbereidde, is er verder van uit gegaan dat de zo vaak toegepaste "inleiding met discussie" een vorm van gemeenschapsactiviteit is die wel waarde heeft, maar toch te weinig het eigenlijk gesprek, d.i. het wezenlijk menselijk contact, benadert.

Op dit weekend is daarom geprobeerd in kleine secties, zonder voorafgaande inleiding, maar aan de hand van enige op schrift gestelde levenssituaties, te komen tot een gesprek over de betekenis van het humanisme als "drijvende kracht" in ons leven. Daarnaast is ook geëxperimenteerd met het sociodrama als middel om de mensen te laten zien dat beslissingen in het leven niet uitsluitend worden bepaald door "nuchtere redenering", maar dat o.a. de emoties ook een belangrijke rol meespelen.

Het was een experiment, dit weekend. Een zoeken naar nieuwe wegen. Als zodanig is het stellig van grote betekenis geweest voor het werk in de HJG. Met een in januari gepland weekend over "vrije expressie" hopen we weer een stapje verder te komen met de introducties van nieuwe methoden en mogelijkheden.

6/7 oktober organiseert de HJG een "Spaans weekend" in hotel Riche, Vreeburg 21, Utrecht. Aanvang zaterdag 5 uur. Leiding: Jaap de Boer uit Den Haag. Sprekers: zaterdagavond: Rudolf de Jong (A'dam), zondagmorgen: Dr. J. Geers uit Groningen. Zondagmiddag discussie onder leiding van G.J. Geers. Het geheel wordt afgewisseld met gitaarspel van Hans Verzijl uit Den Haag.

Het traditionele Herfst-weekend van de HJG valt dit jaar op 3 en 4 november en wordt gehouden in de jeugdherberg "Ockenburg" te Loosduinen. Onderwerp: Moeilijkheden bij de samenwerking van verschillende cultuurpatronen.

-o-

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING.

In de afgelopen maand zijn alle plaatselijke afdelingen weer gestart met hun winterprogramma's, vaak door middel van speciale openings- of propaganda-avonden. De programma's werden in grote lijnen opgesteld en er werden weer diverse ledenacties op touw gezet.

Midden september werden districtsgewijs drie propaganda-weekends georganiseerd, n.l. in Appelscha, Arnhem en Leersum. Over het algemeen zijn deze bijeenkomsten vrij goed geslaagd. In enkele gevallen verleenden gemeenschappen van het Humanistisch Verbond medewerking door adressenmateriaal te verstrekken. Deze weekends werden niet door het hoofdbestuur, maar door de leden zelf georganiseerd.

Op 30 september maakten we het dozijn afdelingen vol met de afdeling Wageningen. Ook voor Den Haag hopen we binnenkort de "geboorte" van een nieuwe afdeling te kunnen vermelden.

Vermelding verdient nog, dat de afdeling Amsterdam geregeld contact heeft, op een bijzonder prettige manier, met de Lutherse Jeugdkring, in wier gebouwtje Amsterdam ook dikwijls samenkomsten houdt. Beide groepen hebben vaak samen discussie-bijeenkomsten over diverse onderwerpen. De gesprekken waren tot nu toe altijd zeer geanimeerd en de sfeer was uitstekend.

-o-

STUDENTEN VERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG.

De afgeslotenheid van de verschillende levens- en wereldbeschouwelijke groeperingen, een euvel, dat zo typerend is voor de Nederlandse samenleving, komt in de jongerenwereld gelukkig minder voor dan in die der ouderen. Zo kan ook de S.V.H.G. gelukkig melden, dat zij over het algemeen een goed contact heeft met Studentenverenigingen van andere levensbeschouwelijke richtingen. De S.V.H.G.- afdelingen Delft, Leiden, Amsterdam,

Utrecht en Groningen hebben contact-disputen met de Vrijzinnig Christelijke Studenten Bond of met de Ned. Christelijke Studenten Vereniging, soms ook met beide organisaties. In Amsterdam en Utrecht bestaan zelfs contacten met Katholieke organisaties. Over het algemeen gesproken bestaan deze contacten reeds jaren, waaruit mag worden afgeleid, dat deze contacten alle partijen bevredigen.

-o-

HUMANISTISCH THUISFRONT.

Verblijdend subsidie-nieuws.

De Gemeenteraad van Grootebroek (N.H.), bestaande uit 11 leden, waarvan 10 K.V.P., heeft een bedrag beschikbaar gesteld voor het Humanistisch Thuisfront.

Het enige protestantse raadslid, sprak zijn verheugenis uit over de democratische gezindheid van de raadsleden.

De Gemeenteraad van Wassenaar besloot tot een subsidie aan het Humanistisch Thuisfront met meerdere K.V.P. stemmen mee.

De Gemeenteraad van Hengelo besloot ondanks een afwijzend advies van B. en W. tot een subsidie van ƒ.500.-- aan het Hum. Thuisfront voor het jaar 1956.

De Raad van Vlissingen verhoogde ongevraagd het jaarlijks subsidie aan het Hum. Thuisfront,

maar ....

de Raad van Scherpenzeel besloot het Hum. Thuisfront geen subsidie te verlenen, daar "de gemeente Scherpenzeel "Pro Rege" (het prot.interkerkelijk thuisfront) jaarlijks 2 cent per inwoner subsidieert en alle dienstplichtigen dezer gemeente naar de tehuizen dezer instelling kunnen gaan."

-o-

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID.

De H.W.G. kon haar werkseizoen 1956/17 aanvangen met de oprichting van twee nieuwe afdelingen. Op 15 september j.l. sprak de 2e voorzitter der H.W.G., de Heer H. van Es in Nijmegen voor een aandachtig gehoor over de arbeid van de H.W.G. Op zijn causerie volgde een interessante discussie, waarbij de behoefte aan een afdeling Nijmegen duidelijk naar voren kwam. Alle aanwezigen meldden zich voor het lidmaatschap en een voorlopig bestuur werd gekozen. Het secretariaat wordt voorlopig waargenomen door de Heer A. van Urk, Witsenburgselaan 39.

Ook in Doetinchem kon een afdeling gesticht worden met een bescheiden aantal leden, hetwelk zich wel spoedig zal uitbreiden. Men wende zich tot de Heer N. Bakker, Bloemersstraat 32, die voorlopig de zaken zal behartigen.

In Drachten en Assen kwamen correspondentschappen tot stand en ook hier zijn de kansen voor het stichten van een afdeling gestegen.

Verschillende afdelingen stelden reeds een compleet winterprogramma op. Als gewoonlijk opende Groningen de rij en wel met een spreekbeurt van de Heer H. Lips op 19 oktober. In Bussum had de afd.-voorzitter der H.W.G. gelegenheid, om voor nieuwe P.v.d.A.-leden het H.W.G.-werk uiteen te zetten. - Haarlem stelde eveneens een program op en besprak middelen ter versterking van de afdeling.

In Delft spreekt 18 oktober de Heer Meyer de Vries over "De taak van de humanist in de P.v.d.A.". - Hilversum en Leeuwarden gaan o.a. een fikse campagne opzetten om lezers te winnen voor het maandblad "Vernieuwing". In Goor en Vlaardingen zitten de H.W.G.- besturen evenmin stil en zette men levensbeschouwelijke problemen op het programma.

Uit het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat er in tal van afdelingen activiteit heerst. Hieraan kan worden toegevoegd dat er in verschillende plaatsen voorbereidend werk verricht wordt om de invloed van de H.W.G. te vergroten.

-o-

RADIOLEZINGEN IN SEPTEMBER EN OKTOBER.

30 september	: M.J.F. Ehrbecker	over: "Wie eens steelt .....?".
7 oktober	: Dr. O. Noordenbos	over: "Een eeuw vrijdenken".
14 oktober	: Prof.Dr.L.G.van der Wal	over: "Dat bestáát niet!".
21 oktober	: Dr.J.C. Brandt Corstius	over: "Niet op de rug en niet op de buik".

-o-

INTERNATIONAAL LITERATUUR-OVERZICHT.

THE HUMANIST	C. JUDSON HERRICK
Nr. 5.	Machines and Men.
Nr. 5.	PRISCILLA ROBERTSON
	On a Scientific Standard of Personal Ethics.
Nr. 5.	PAUL F. SCHMIDT
	Religion and Science.
THE ETHICAL OUTLOOK	MORTON WHITE
July-August 1956	Religion, Politics and the Highe Learning.
	HENRY AUSTIN
Sept.-October 1956	Living beyond Tragedy.
THE ETHICAL PLATFORM	ALGERNON D. BLACK
March 1956	Ethical Faith in a Godless World.
NEWS AND NOTES	VIRGINIA FLEMMING
	Part Time Jobs for Married Women.
THE MONTHLY RECORD	J. SONNTAG
August 1956	British Jewry Today after 300 years of Resettlement.
Sept. 1956	L.D. MACINTYRE
	Liberal Religion in America.
Sept. 1956	ARCHIBALD ROBERTSON
	What is Vital in Shaw ?
FREIDENKER	HARTWIG
Sept. 1956	Karl Jaspers spricht im Rundfunk über den Gottesbegriff.
	HANS RADKAU
Sept. 1956	Woran erinnern uns die Schriftfunde vom Toten Meer ?
GEISTESFREIHEIT	Dr. BONNES
Sept. 1956	Was heissen wir "fromm sein" ?

==========

VAN ALLE KANTEN

Humanistische geestelijke verzorging onderwerp van discussie.

De Vrijdenker van 22 september 1956 bespreekt in zijn rubriek "Miniaturen" het tijdschrift "Zijn en Zorg", een periodiek dat gewijd is aan psycho-curiëntie. Meer speciaal het jubileumnummer van mei/juni 1956 heeft de aandacht van de Vrijdenker.

De Vrijdenker somt dan enige bezwaren op tegen dit tijdschrift, zoals b.v. het overmatig gebruik van allerlei geleerd klinkende, doch nogal duistere termen en gaat dan verder:

"En nu komt er nog iets bij van veel ernstiger aard. Op blz. 26 (2e kolom) staat een kleine maar verraderlijke gemeenheid die echter, zoals gewoonlijk, tevens een domheid is. Ik citeer letterlijk: "Een dergelijk wanbegrip ten aanzien van wat metterdaad zielzorg is, vinden wij, tot gerechtvaardigde ergernis der kerkelijken, bij het v e r b o n d s h u m a n i s m e. Dit (het Hum.Verbond) kan nog maar steeds niet begrijpen, waarom zijn "geestelijke raadslieden" heus niets meer zijn dan een soort van maatschappelijke werkers op de gemoedelijke sector. Zielzorg socialiseert geen levensopvatting of wereldbeschouwing, doch brengt een boodschap, hoe of wat dan ook, met betrekking tot een tot nood geworden worsteling om de laatste dingen. Het sociale moment staat daarbij geenszins op de voorgrond".

Dit is het punt waar de schijn der klonterige taalkeuze de wezenlijke bron heeft gevonden. Om de lallende terminologie kan men nog grinniken - hier ligt evenwel de kern van ernstig verzet. We gaan voorbij aan de bijval van de kerkelijke ergernis, die er tussen haakjes even aan toegevoegd wordt. Daar zullen de kerkelijken wel blij mee zijn. Wij gaan er ook aan voorbij dat de geestelijke adviseurs van het Humanistisch Verbond hier tussen denigrerende aanhalingstekens geplaatst worden. Dat zijn kleine onbeheerstheden. Wij kennen de impuls ook wel, misschien heb ik het hierboven onwillekeurig wel eens gedaan.

De hoofdzaak is evenwel, dat hier gezegd wordt dat de humanistische zielzorg eerstens geen b o o d s c h a p heeft, om dit akelige woord aan te halen, maar slechts wat praktisch maatschappelijk geknutsel weet op te brengen - en tweedens (en nu wordt de gemeenheid een gewone domheid:) dat het sociale moment in de menselijke problematiek maar bijzaak is.

In omgekeerde volgorde zal ik ook heel kort mijn tweeledig antwoord geven.

Wie bij de beoordeling van geestelijke moeilijkheden, de desbetreffende persoonlijkheid n i e t benadert in zijn reële s i t u a t i e, in zijn sociale positie, in zijn dagelijkse betrekkingen - die is voor de moderne wetenschappelijke mensenkennis een b e u n h a a s !Af. Zelfs de kerkelijken, wier ergernis over het verbondshumanisme deze zielzorgers zozeer ter harte gaat - weten het al lang beter, en de kerkelijken zijn op het stuk van begrip voor het sociale moment bepaald niet van de vlugsten.

In de tweede plaats - en dat was het eerste argument van het citaat - heeft het moderne humanisme wèl degelijk een boodschap, als men dat zo noemen wil, alleen niet uitsluitend of zelfs maar voornamelijk aangaande de "laatste dingen". Het meest kenmerkende namelijk van onze humanistische levensvisie is wellicht, dat wij het gezeur over "de laatste dingen" een beetje beu zijn, wijl wij wéten dat de zielzorg, godsdienstig of religiologisch van signatuur zijnde, zich tot heden zo zeer met de láátste dingen heeft beziggehouden, dat de dingen die daar vóór komen, werden overgeslagen. De geestelijke adviseurs van humanistische huize staan in principe op het standpunt dat zij eigenlijk niemand een boodschap mogen brengen! De boodschap waar het bij de bemoeilijkte mens om gaat is niet die welke de adviseur hem zou kunnen brengen, maar het is de boodschap die deze bemoeilijkte mens tenslotte zèlf weer, uit zijn herstelde gemoed, op z ij n wijze, in z ij n situatie moet brengen.

Dat behoeft niet ònze boodschap te zijn - om dit beroerde woord voor het laatst te gebruiken - maar het moet zijn: een vernieuwde produktiviteit uit een herstelde, autonome persoonlijkheid. Zielzorg moet toch eindelijk eens ophouden met iets aan de medemens te willen b r e n g e n. De begaanheid met de medemens kan onzerzijds geen ander doel hebben dan die medemens aan zich zèlf terug te geven. De rest is misbruik van een situatie, is zending, is propaganda, is zaken doen, is geknoei!"

Critiek op de namen van Humanistische instellingen.

In een groot aantal bladen is aandacht besteed aan de namen van verschillende Humanistische instellingen, zoals b.v. Erasmushuis, De Ark, Stichting Socrates enz. Het is het Hervormde blad "Kerk en Wereld", dat hierover als een der eersten geschreven heeft en dat nu door verschillende andere bladen, vaak met instemming, wordt aangehaald.

De Leeuwarder Courant publiceerde op 8 augustus al het volgende hierover (hierbij nog niet geïnspireerd door Kerk en Wereld, dat later pas over deze kwestie schreef):

A n n e x a t i e.

Het is een gewone en geenszins onverdedigbare zaak, dat bepaalde groepen ter aanduiding van het door hen voorgestane streven de naam van een vroegere geestverwant, een voorganger of wegwijzer, als vlag en symbool kiezen. Zulk een naam is immers een program en de buitenstaanders herkennen er meteen de richting aan, in welke zij het wezen en de doelstelling van de bedoelde groep moeten zoeken.

Het gaat echter niet aan wanneer er een naam als vlag gekozen wordt zonder dat men daarop een historisch of geestelijk recht heeft. Uit de oorlogsjaren herinneren we ons nog wel de Troelstrabeweging; daar gebruikten enige mensen op gewetenloze wijze een naam, die ze ten enenmale niet in hun vaandel mochten voeren.

Helaas is het niet bij deze ene annexatie gebleven. In de naoorlogse jaren kregen we op kerkelijk terrein de Zwingli-Bond, waarbij dus uiterst links-vrijzinnigen de naam van de Zwitserse reformator voor zich in beslag namen. De leden van deze bond worden in de wandeling zelfs wel Zwinglianen genoemd. Niemand meer dan deze vrome en zeer orthodoxe prediker zou echter vreemder opzien, wanneer hij merkte welke lading door zijn vlag gedekt moest worden. De hervormer zou verbijsterd zijn als hij het orgaan van deze bond las.

Iets dergelijks beleven we weer, nu het Humanistisch Verbond zijn landelijk centrum naar de bijbelse humanist Erasmus, de tijdgenoot van Zwingli, heeft genoemd. Erasmus was zijn leven lang zeer overtuigd en zeer bewust een christen, die principiële uitspraken in de trant als door het Hum. Verbond gedaan, radicaal heeft afgewezen. Van humanisme, dat in wezen atheïsme is, moest hij niets hebben. Waarom dan echter deze naam gekozen, terwijl er zovele beter geschikte voor het oprapen liggen?

Als voorbeeld van wat andere bladen over het stukje in Kerk en Wereld schreven, geven wij hieronder een artikeltje uit de Nieuwe Haagse Courant van 6 oktober, waaruit de inhoud van het stukje in Kerk en Wereld tevens blijkt:

"In"Kerk en Wereld" wordt op geestige wijze gewezen op enkele inconsequenties van het Humanistisch Verbond.

Het Humanistisch Verbond wil geen binding aan enig godsdienstig geloof. Maar de studiegroep van het Humanistisch Verbond heeft zich de naam aangemeten van Socrates, die duidelijk en vele malen van zijn Godsgeloof heeft getuigd.

Hetzelfde geldt in nog veel sterker mate van Erasmus, die een overtuigd Christen was. Hij was humanist, maar christen-humanist. En nu moet uitgesproken deze christen-humanist zijn naam afstaan aan het geestelijk centrum van het Humanistisch Verbond, dat in Utrecht zal worden gevestigd. Dat zal immers het Erasmushuis heten. "Kerk en Wereld" citeert het credo van Erasmus: "Ik geloof aan een heilige kerk, Christus' lichaam, een vergadering over de gehele wereld van allen, die samenstemmen in evangelisch geloof, die één God en Vader vereren, die hun ganse vertrouwen stellen in Zijn Zoon, die worden geleid door Zijn Geest, uit wier midden afgesneden wordt een ieder die doodzonde begaat".

Wil men deze geloofsbelijdenis op een marmeren plaat in de hal van het Erasmushuis aanbrengen?

Het leukste is, dat het ontspanningscentrum van het Humanistisch Vebond "De Ark" heet. Enkele humanisten hebben tegen deze naam geprotesteerd, omdat hij van Bijbelse oorsprong is. Het is echter De Ark gebleven. We knipten deze woorden uit een "Terzijde" in de "Waagschaal". Nadat de schrijver hoopt dat Socrates, Erasmus en De Ark de humanisten toch nog iets zullen zeggen, eindigt hij met de woorden: "Er komt in ons aller leven een ogenblik - als de zondvloed komt - dat wij het met de humaniteit alleen niet redden".

En was het Renan niet, die sprak over het gevaar, dat we leven van de geur van een lege vaas en vreesde, dat dit iets te weinig zou kunnen zijn?"

-o-

Sprekers over het Humanisme.

Bij de viering van het 100-jarig bestaan van de Vrijdenkersvereniging "De Dageraad", heeft de voorzitter dezer vereniging, Dr. O. Noordenbos, in zijn herdenkingsrede ook enige woorden besteed aan het Humanistisch Verbond. Volgens De Telegraaf van 4 oktober zei Dr. Noordenbos:

"Er bestaat een sterk accentverschil tussen de moderne humanisten van het Hum. Verbond en de vrijdenkers. Binnen het grote humanistische front vormt het optreden van de vrijdenkersbeweging een kritische, onderzoekende houding. Wij liggen op de linkervleugel van dit front".

-o-

Voor het genootschap Nederland-Duitsland sprak de Duitse theoloog en schrijver Ds. Hans Jürgen Baden, in Nederland vooral bekend door zijn boek "De grenzen van de vermoeidheid" over "Einde en begin der Humaniteit". Daarbij kwam ook het Humanisme ter sprake. Hier volgt het verslag in de Haagse Courant van 27 september van deze lezing.

"Hij stelde dat de persoonlijkheid, als drager van de humaniteit, drie machten behoort te erkennen: de macht van de geest, de macht van het leven en de macht Gods. Deze drie machten zijn in de ware persoonlijkheid tot een harmonisch geheel verweven. Probeert de mens louter geestelijk te leven, dan degenereert de geest, zoals hij zei, tot intellect, het scherp geslepen werktuig ten dienste van de een of andere specialisatie. De werkelijke persoonlijkheid dient daarom evenzeer doortrokken te zijn van de adem van het leven, anders gezegd, de geest mag nooit afgesneden zijn van de wortels van het leven.

Op dit punt aangekomen, zo stelde ds. Baden, scheiden de inzichten van humanisme en christendom. Het humanisme gelooft, dat het de mens mogelijk is te leven uit het eigen innerlijk, maar de theoloog acht de persoonlijkheid niet compleet, als zij niet een derde macht erkent, namelijk de macht Gods.

"De persoonlijkheid stoot zichzelf uit de anonimiteit der massa. Zij kan dit risico slechts dragen als zij "gelovig" is." Daaruit trok ds. Baden de conclusie, dat de persoonlijkheid, als draagster der humaniteit, gelijkelijk doordrongen dient te zijn van het verstandelijke, het dierlijke en het Goddelijke."

-o-

Ds. Kalff te Bennebroek staat naar wij vermoeden ergens op een sprekerslijst met als onderwerp "Het humanisme, de vijand op pantoffels", want wij hebben reeds herhaaldelijk verslagen van deze lezing uit allerlei plaatsen en in allerlei kranten hier gepubliceerd. Nu was het weer in Assen, op de landdag van de Ned. Chr. Vrouwenbond in Drente.

Wij nemen het verslag van de rede, zoals dit werd gepubliceerd door de Nieuwe Drentsche Courant dd. 19 september over.

Wij hebben ook nog een verslag van deze rede in het Nieuwsblad van het Noorden van 19 september aangetroffen. Maar uit geen van beide verslagen blijkt waaruit die terreur, waarover ds. Kalff spreekt en welke door het Verbond zou worden uitgeoefend, nu eigenlijk bestaat.....

"In een scherp betoog heeft ds. I. Kalff te Bennebroek de N.C.V.B-ers de gevaren voor ogen gehouden, die het humanisme in zich draagt. Hij stelde voorop, dat een onderzoek naar de geestelijke gevaren van deze tijd een taak is. Wanneer het humanisme aan een beschouwing wordt onderworpen, blijkt, dat het actueler is dan ooit te voren; vooral in de Noordelijke provincies. Iedereen krijgt in zijn leven te maken met andersdenkenden. Deze groep van mensen wordt meestal nihilisten genoemd. Een plezierige jeugd, een gelukkig gezinsleven en een goede oude dag is hun enige ideaal. Ook de leiders van ons volk weten deze mensen niets anders voor te houden, terwijl ook verschillende mensen uit het christelijke kamp het in deze richting zoeken, zo betoogde ds. Kalff.

Het humanisme is als een opkomende vloed. Als een storm, die door christelijk Nederland is gevaren en die velen de kerk de rug doet toekeren. Vooral na de laatste wereldoorlog, zowel op het platteland als in de steden, is de snelle opkomst van het humanisme een feit. Overal waar de mensheid zich meer ontwikkelt, is het humanisme te vinden. En het komt vooral daar, waar de christelijke cultuur onthoofd is en waar de mens zich zelf als ideaal heeft gesteld.

Het Humanistisch Verbond werd door Ds. Kalff zeer actief fenoemd. Activiteiten zijn onder meer de verzorging van zieken en ouden van dagen en de geestelijke verzorging onder de militairen. Veelal oefent het humanisme een terreur uit. Men doet het voor alsof de chr. cultuur doodgebloed is, alsof op alle levensterreinen de christenen niets meer hebben te vertellen.

In onze kring wordt te veel gesproken, zo vervolgde Ds. Kalff, over allerlei kleine dingen, terwijl er zo oneindig veel meer te doen is. Spreker betoogde, dat in R.K.-kringen men fel van leer trekt tegen het humanisme, hetgeen voor sommige protestanten aanleiding is om samen met de humanisten het rooms-katholicisme te bestrijden. God heeft ons alleen maar de Bijbel in de hand gegeven om hem te gebruiken als een wapen. Niet het humanisme.

Ds. Kalff achtte de tijd gekomen om een felle strijd te leveren tegen de invloed van de humanisten. Hij bestreed de tweeslachtigheid van de Vrijzinnigen en wees in dit verband op de sterke zuigkracht van het humanisme. Het komt niet op klompen, maar op pantoffels ons hart binnen.

Het probeert het vuur in ons hart te doven en uit te trappen. We komen in een tijd, dat de mens gaat zitten op de troon van God. Het is de tragedie van een kleine mens.

Wie de huidige toestand van onze maatschappij beziet, weet meteen waar hij aan toe is. Tenslotte wekte Ds. Kalff op tot bezinning en tot Schriftstudie. Geef U rekenschap van de hoop, die in U is. Dit is de boodschap van de Bijbel: "Gij nu zijt mensen, maar Ik ben Uw God".

-o-

Dat de Ned. Chr. Vrouwenbond ook andere lezingen laat houden over het humanisme blijkt uit een verslag van de Nieuwe Apeldoornse Courant van 18 september van een lezing van Ds. de Jong te Apeldoorn over Christendom en Humanisme. Wij nemen het verslag hier voor U over:

"Op de eerste bijeenkomst in het nieuwe seizoen van de afdeling Zuid van de Ned.Chr.-Vrouwenbond, die in de zaal van de Pauluskerk werd gehouden, heeft Ds. G. de Jong uit Winterswijk een lezing gehouden over "Christendom en Humanisme". Daarin heeft hij in het bijzonder de vele aanrakingspunten aangestipt, welke er tussen deze twee levensbeschouwingen bestaan, een verwantschap, welke uiteraard alleen tot uiting komt in het streven naar de verheffing van het morele peil der mensheid. Want hoeveel waardering men ook kan en moet hebben voor de wijze, waarop het Humanistisch Verbond na de oorlog leiding heeft gegeven aan het buitenkerkelijk deel van het Nederlandse volk, teneinde het normbesef van goed en kwaad in goede banen te leiden, een betreurenswaardig gemis achtte spr. het, dat het meest menselijke, de erkenning van God, niet wordt aanvaard.

Omdat door de activiteit van het Humanistisch Verbond, dat voor het geestelijk welzijn van een slechts gering deel van ons volk opkomt, het woord humanisme overal is doorgedrongen, achtte spr. het van belang nader op deze levensbeschouwing, waarover vooral in christelijke kringen veel misverstand bestaat, in te gaan.

De invloed en vooral de activiteit van het H.V. zag spr. als een uitdaging aan de christenen. Hij noemde de vergelijking met de barmhartige samaritaan. Deze mensen zijn op onze weg geplaatst, aldus spr. om onze naastenliefde en verdraagzaamheid, die in deze tijd van vertechnisering dreigt te verdwijnen, niet te verzaken.

In Romeinen 2 vinden we, aldus spr. een sympathiek woord van Paulus over heidenen, die van nature doen wat de wet gebiedt. Tenslotte wees spr. erop, dat naast de aanrakingspunten, het verwerpelijk is, dat de naam des Heren niet wordt erkend".

-o-

Subsidieperikelen van het Humanistisch Thuisfront.

Wij kunnen onmogelijk alle raadsverslagen voor U overnemen, waarin de subsidieverzoeken van het Humanistisch Thuisfront worden behandeld.
Om U toch een indruk te geven van deze discussies, geven wij hier een verslag van de Raadszitting van Oudewater, gepubliceerd in Rijn en Gouwe van 2 oktober en van Eemnes, gepubliceerd in de Gooi en Eemlander van 21 september.

Oudewater.

"In de dezer dagen gehouden raadsvergadering kwam een verzoek ter tafel van het Humanistisch Thuisfront om toekenning van een subsidie voor 1957 ten behoeve van de militaire Tehuizen. B. en W. stelden voor dit verzoek af te wijzen. De Heer Prins zei dit voorstel een grote onbillijkheid te achten. Z.i. dienen allen over een kam te worden geschoren. De voorzitter deelde mee, dat B.en W. dit voorstel om principiële redenen hebben gedaan.
De Heer Schouten zei dat van hem niet verwacht kan worden, dat hij steun zou verlenen aan militaire tehuizen waarin een sfeer heerst van een anti-christelijke religie. Hij wil echter wel de Heer Prins de hand reiken en voorstellen met ingang van 1957 alle subsidies voor militaire tehuizen in te trekken, waardoor ongelijke behandeling wordt voorkomen. De Heer Prins wilde dit voorstel niet accepteren. Z.i. zou dan afgebroken worden wat door anderen is opgebouwd, waarmee de zaak in geen geval gediend is.
Het voorstel kon ook overigens geen steun in de Raad vinden. Na enige discussie werd tenslotte het voorstel van B. en W. aangenomen met de stem van de Heer Prins tegen."

Eemnes.

"Het prot.-chr. raadslid, de Heer Ruizendaal, heeft gisteravond in de raadsvergadering weer een poging ondernomen om een gemeentelijk subsidie voor het Humanistisch Thuisfront los te krijgen. Maar evenals vorig jaar vond zijn pleidooi voor deze instelling nergens weerklank.
"Ik begrijp de houding van B. en W. niet", aldus de Heer Ruizendaal: "het Rijk erkent deze instelling en subsidieert haar; waarom zouden wij dit voorbeeld niet kunnen volgen". Het K.V.P.-lid, de Heer De Bruijn liet een duidelijk antwoord op deze vraag horen: "het humanisme ontkent het bestaan van God". Dit vond hij een genoegzame reden om het subsidieverzoek af te wijzen. "We zijn een overwegend godsdienstige gemeente; op principiële gronden kunnen we het verzoek niet inwilligen. Wat niet betekent dat we de arbeid van het Humanistisch Thuisfront afkeuren of kleineren", voegde de burgemeester van Niekerk hier nog aan toe. Dat was ook het standpunt van de overige raadsleden en daarom gaf de Heer Ruizendaal tenslotte ook zijn stem aan het voorstel.

==========